

Introductie: titels Leesvirus Fryslân 2012

Het introduceren van de boeken van leesvirus.nl

Elk boek waar u als leerkracht expliciet aandacht aan besteedt, kan rekenen op belangstelling vanuit uw groep. U bent dus zelf een buitengewoon belangrijke factor voor het aanwakkeren van de leesinteresse bij uw leerlingen.

Het introduceren van een boek heeft als doel de belangstelling te wekken bij aspirant-lezers. Daarnaast kunt u met een introductie eventuele leesdrempels lager maken, door er voorinformatie in te verwerken. U vertelt bijv. alvast wie de hoofdpersonen zijn, of u geeft informatie over de plaats / land / tijd waarin het verhaal zich afspeelt, of u staat stil bij moeilijke woorden en begrippen uit het boek.

Wat altijd goed werkt, is het boek presenteren aan de hand van een voorwerp dat een rol speelt in het verhaal. Wat heeft dit voorwerp te maken met het boek... laat ze raden en maak ze nieuwsgierig! U vertelt daarna kort iets over het boek en /of u laat een leerling die het boek al gelezen heeft iets over het boek vertellen. U laat voorkant en achterkant zien, u schrijft schrijver en titel op het bord. Misschien kennen de leerlingen meer boeken van deze schrijver?

Tot slot leest u een stukje voor.

Het geheim van het zwarte potlood / Wieke van Oordt

Jay kan goed tekenen. Hij oefent elke dag, want hij wil ooit striptekenaar worden. Als zijn prestaties op school minder worden, mag hij niet meer tekenen. Een onmogelijke opgave, zeker nu hij ontdekt heeft dat zijn dierentekeningen tot leven komen, zodra hij met het zwarte potlood van zijn vader tekent. Dat is geweldig, maar Jay merkt al snel dat het potlood hem niet alleen goede dingen brengt: hij heeft ruzie met zijn zusje en ouders en krijgt straf. Erik probeert hem te verraden en wil Anne nog wel verkering met Jay als hij haar geen dieren meer geeft?

Introductietip:

Laat de voorkant van het boek zien. Dit is een boek uit de geheim-serie. Hebben jullie wel eens een boek uit deze serie gelezen? Alle boeken uit deze serie gaan over een geheim. Een spannend, zielig of eng geheim.

Weten jullie zelf ook een geheim voor in een boek? Schrijf eerst op waar jouw geheim over gaat. Bedenk daarna een goede titel. De titel begint altijd met: "Het geheim van" en daarna vul je het zelf aan. Kijk ook op de site: www.geheimvan.nl

Voorleesfragment: p.12 t/m p. 15 (Hoofdstuk de tekening leeft).

Briljant! / Mirjam Oldenhav

Bij de zakenman Luitink is ingebroken. Rechercheur Bokma, voortdurend jolig aangeduid als Johnnie, gaat op onderzoek uit. Als de 12-jarige Bo op het hondje moet passen dat de rechercheur bij zich heeft, wordt hij betrokken in dit avontuur. Een zaak die op een eenvoudige inbraak lijkt, maar is het wel zo simpel?

Introductietip voor in de klas: (Nodig: vergrootglas!)

Je vertelt de klas dat je vroeger rechercheur bent geweest en heel goed kon "speuren". Om dat te bewijzen ga je een experiment met de klas doen. Hiervoor heb je wel een "handlanger" nodig (onderwijsassistent, stagiaire, conciërge of evt. een van de kinderen).

Je zet een paar lege stoelen voor de klas en wijst een kind aan dat even op één van de stoelen moet gaan zitten als jij het lokaal uit bent. Vervolgens roept je handlanger je binnen en kies jij precies de juiste lege stoel uit waarop het kind is gaan zitten.

Truc: je handlanger roept bijv: Binnen (1 woord), als het stoel 1 moet zijn, Kom binnen (2 woorden) als het stoel 2 is en Kom maar binnen (3 woorden) als het stoel 3 moet zijn. Jij gaat met je vergrootglas de stoelen uitgebreid bestuderen en kiest dan feilloos de juiste stoel uit. Succes verzekerd en de kinderen zullen dit experiment meerdere malen willen herhalen.

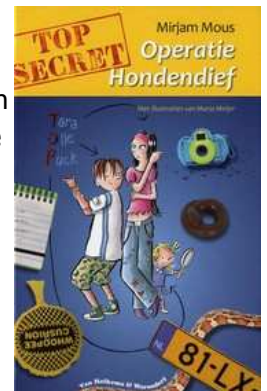
Voorleesfragment: Vanaf p. 21 t/m p. 24

Korte uitleg bij fragment: Johnnie Bokma is een politieagent die net een piepklein hondje heeft gevonden in een handtas die op het bureau is afgegeven. Hij heeft het hondje stiekem gepakt en is ermee naar de dierenarts, als hij wordt opgeroepen om bij een inbraak te gaan kijken.

Bij het huis waar ingebroken is, staat toevallig een jongen buiten, Bo, en Johnnie vraagt aan hem om even op het hondje te passen.

Top secret : operatie hondendief / Mirjam Mous

De vader van Olle (ik-figuur) en Tara gedraagt zich eigenaardig. Hij heeft een geheim laboratorium in de kelder waar de kinderen niet mogen komen. Als ze (samen met hun jonge zusje Puck) hun vader op een hondenshow zien lopen, doet hij net alsof hij zijn kinderen niet kent. Tara, Olle en Puck (het TOP-team) gaan op onderzoek uit, weten de sleutel van de kelder te bemachtigen, bespioneren hun vader als hij zogenaamd een lezing gaat geven, en ontdekken dat er tijdens hondenshow's vaak een hond wordt ontvoerd, een chihuahua, een erg dure hondensoort.

Introductietip voor in de klas:

Laat een fopartikel van Olle zien aan de klas. Bijvoorbeeld de hondendrol (blz. 103) Wat voor fopspullen kennen de kinderen? Laat de voorkant van het boek zien en laat de kinderen vertellen welke fopartikelen hierop staan. Door de voorkant te bekijken maken zij ook gelijk kennis met Tara, Olle en Puck.

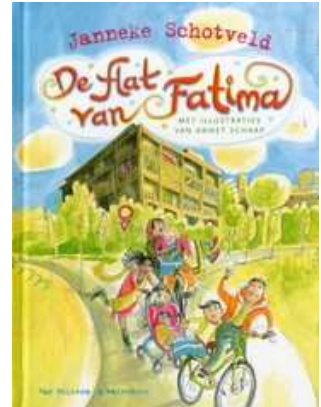
Het boek staat vol met fopartikelen en hoe je ze moet maken. Lees voor hoe je bijvoorbeeld een hondendrol kunt maken. Laat eventueel kinderen een hondendrol maken en bedenk hier een grap bij.

Voorleesfragment:

p.22 t/m p. 27, een stinkend zaakje. Vertel voor het voorlezen wie de hoofdpersonen zijn en dat de kinderen denken dat hun vader een lezing moet geven over de groene pijlstaartvlinder.

De flat van Fatima / Janneke Schotveld

Door de scheiding van haar ouders verhuist de 11-jarige Karel samen met haar moeder van het gegoede 'Zuid', naar een flat in het arme, multiculturele 'Noord'. Ze maakt al snel vriendjes en komt daardoor in aanraking met verschillende culturen en geloven, maar ook vooroordelen. Het is even wennen, maar dan. Schitterend actueel verhaal, waarin Karel, samen met haar vrienden, de analfabete Fatima probeert te redden van een zwerversbestaan. Een aanrader, zeker ook voor scholen.

Introductie tip voor in de klas:

Vertel dat Karel net verhuist is naar een flat in een andere buurt en dat ze van Sami een rondleiding door de flat krijgt. Dan ziet Karel een oude vrouw, die haar boodschappentas heeft laten vallen en alles ligt op de grond.

Zorg voor lekkere turkse koekjes, een zilveren schaal en limonade.

Doe een hoofddoekje om en vraag waar de kinderen dan aan denken. Vertel dat Fatima uit Turkije komt.

Voorleesfragment:

Lees het fragment voor waarin Karel en Sami Fatima helpen

p. 12 begin met de laatste zin boven de tekening

In de hal is een vrouw allemaal spullen..... tot en met pagina 15 'Ach,' zegt Fatima.

'Ik ben er al aan gewend.'

Schiet niet op mijn olifant! / Anna van Praag

Jip heeft meegedaan aan een wedstrijd en een olifantensafari in Afrika gewonnen. Ze is door het dolle heen, want ze is gek op olifanten. In Afrika logeert Jip samen met haar vader en moeder in een tentenkamp bij olifantenonderzoekers. Dat is wel even wennen! Jip komt erachter dat de boeren uit de buurt de olifanten willen doodschieten, omdat ze vernielingen aanrichten. Dat laat Jip niet zomaar gebeuren. Samen met Florence, haar vriendin uit het tentenkamp, gaat ze de wildernis in om de olifanten te redden.

Introductietip voor in de klas:

Ga met de leerlingen een gesprek aan over op safari gaan. Ben je wel eens in een safaripark geweest. Wat is dit. Wat zie je dan. Hoe lijkt het je om echt op safari te gaan in Afrika?(leuk, spannend, eng) Wat moet je meenemen en waar moet je vooral om denken. (Achterin het boek staan tips)

Voorleesfragment: p. 34 t/m p. 38 Boze boeren

Leesvirus nieuwe titels 2012

Mijn opa de bankrover / Sjoerd Kuyper

Met de gelijknamige film* verscheen een mooi uitgevoerd en stevig gebonden dun boek met glanzende omslag met een foto van de hoofdrolspeelster en de titel in wildwestaffiche-letters.

Het verhaal dat met de titel 'Mooi leven' in 2005 in een verhalenbundel voor basisschoolverlaters stond, gaat over de warrige opa van de geadopteerde Grace. Hij wordt door de familie onder curatele gesteld en moet naar een verzorgingshuis. Maar daar is hij het niet mee eens. In het voorwoord vertelt de schrijver dat het verhaal de oorsprong van de film was, maar dat er heel veel aan gesleuteld is voor het filmscenario. Grace is in de film bijvoorbeeld niet geadopteerd. Goed leesbaar en aantrekkelijk voor kinderen die hiermee kunnen zien hoe een film tot stand komt.

Introductietip voor in de klas:

Schrijf het woord dementie op het bord.

Weten de kinderen wat dementie is? Probeer er met z'n allen achter te komen. Kennen zij iemand met dementie?

Vraag een medewerkster van een verzorgingstehuis om meer te vertellen over dementie en over het verzorgingstehuis. Misschien kunnen jullie een kijkje gaan nemen en bewoners interviewen, hoe vinden zij het om in een verzorgingstehuis te wonen? Dit gaat natuurlijk wel in overleg met het verzorgingstehuis.

Stel je wilt een bank overvallen. Wat zet jij op het briefje dat geeft aan de medewerkster van de bank?

Bekijk met de groep de verschillende briefjes.

Stel je bent een oude opa die de bank gaat overvallen, wat denk je dat hij op het briefje zou zetten?

Voorleesfragment: p. 9 t/m p. 17

Hier wordt uitgelegd wat dementie is en hoe Grace ontdekt wat ze met opa van plan zijn.

Mees Kees op kamp / Mirjam Oldenhave

Mees Kees (die nog steeds voor meester aan het leren is) gaat samen met zijn groep op werkweek. Meester Hank, de gymmeester, gaat ook mee. Maar die krijgt bij het opzetten van de tent al een flinke scheut in zijn rug en kan niets meer. Dus blijven de kinderen alleen achter met mees Kees. En dat vinden ze heerlijk! Ze voeren het werkplan op hún manier uit: ze eten tompouces bij het ontbijt, ze gaan met de gids van het WonderWaterWereld-museum zwemmen, ze krijgen Chinees eten van een jogger wiens iPhone ze gevonden hebben en houden een bonte morgen in plaats van een bonte avond. De werkweek vliegt om, was het maar een werkjaar!

Introductietip voor in de klas: Mees Kees gaat op kamp. Stel je voor dat jij op kamp gaat, wat neem je mee? Doe het spelletje Ik ga op vakantie en ik neem mee, waarbij steeds de volgende een beurt krijgt en alle eerder genoemde zaken opnoemt.

Voorleesfragment: Mees Kees gaat 's avonds een verhaal voorlezen. Lees het hoofdstuk Spoken voor (pagina 33, 34 en 36). Misschien kennen de leerlingen nog een leuke mop.

De piraten van hiernaast / Reggie Naus

Michiel verveelt zich, want zijn beste vriend is verhuisd en de familie gaat dit jaar niet op vakantie. Deze verveling slaat echter totaal om als de nieuwe buren arriveren: piraten, die een heuse piratenboot gaan bouwen om er in te gaan wonen. Michiel sluit vriendschap met piratenjongen Billy, maar de buurtbewoners staan nogal sceptisch tegenover dit zootje ongeregeld. Als er in de buurt inbraken zijn, wijzen de vingers al rap in één richting. Hoewel niet wars van clichés en geschreven in het 'makkelijke' genre is dit een aantrekkelijke uitgave, zeker ook voor jongens die houden van eenvoudig te behappen avonturenverhalen met een vleugje fantasie en humor.

Introductietip voor in de klas:

A. Vouw een groot stuk zwart papier doormidden. Houd de vouwlijn bovenaan en leg er een klein bord op. Trek een lijn rond het bord.

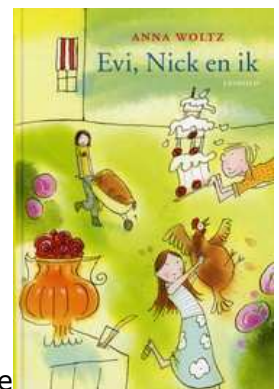
B. Knip het gevouwen papier uit langs de gebogen lijn. Teken dan een schedel met botten op een wit vel papier.

C. Knip de schedel en de botten uit en plak ze op je muts. Smeer dan lijm aan de uiteinden en plak de helften op elkaar.

Voorleesfragment: p. 8 begin bij "'De volgende ochtend werd hij wakker van de zon'" tot en met p.11 "'Op dat moment hoorde Michiel iemand zingen "'.

Evi, Nick en ik / Anna Woltz

Het zou voor Flora (ik-figuur, ca. 10 jaar) de meest merkwaardige zomervakantie van haar leven worden, beginnend met een gehate bruiloft (ze zaagt liever bomen dan opgedoft rond te lopen), een logeerkip, twee vriendschappen uit onverwachte hoek en een ontluikende verliefdheid. Dan gebeurt er een ongeluk. Inlevend en meeslepend verteld verhaal over de positieve kracht van vriendschap op een eenzaam meisje dat moeilijk kan accepteren dat de plek van haar overleden moeder langzaam door een ander wordt ingenomen.

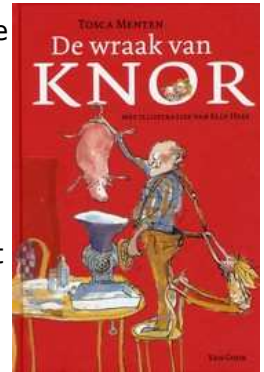

Introductietip voor in de klas: Laat het boek zien en vraag de kinderen of ze weten waar dit boek over zal gaan. Hebben ze zelf huisdieren. Wat doen ze in de vakantie met deze dieren?

Voorleesfragment: p. 36 t/m p.39 'Krijg ik nog wat te drinken?'

De wraak van Knor / Tosca Menten

Achterkleindochter Bette Babs Buitelaar (de 9-jarige hoofdpersoon) krijgt bezoek van opa Tuitjes. Hij komt zes weken logeren om mee te doen aan de Worstwedstrijd van de Eeuw. Als Bette Babs jarig is, krijgt ze van opa een huisdier: een big. Waakzaamheid is geboden, want als slager Smak verneemt dat ze een scharrelvarken bezitten, loopt Knor - zo noemen ze de big - gevaar. Of juist niet? Het boek begint met een voorgeschiedenis (op roze papier) waarin het conflict tussen de slagers Tuitjes en Smak wordt uitgelegd: ze willen beiden de beste worstjes ter wereld maken. Tuitjes wint na zwendelarij. Humor speelt de eerste viool, maar onderhuids is er ook aandacht voor vleesconsumptie/vegetarisme. Spanning is ook aanwezig, al zal de zeer oplettende lezer de vooruitwijzing in het krantenartikel begrijpen. Een Roald Dahl-achtige geschiedenis, je kunt het slechter treffen als je een vergelijking maakt.

Introductietip voor in de klas:

1. Neem een knuffelvarken (lenen uit groep 1 of 2) of een varkenshandpop (Action €2,50) mee naar de klas. Laat hem gezellig knorren en vertel dat varkens intelligente en lieve, aanhankelijke dieren zijn die je heel goed het één en ander kunt leren. Volgens Britse wetenschappers staan zij op de vierde plaats gerangschikt qua intelligentie: eerst de mens, dan de mensaap, dan de dolfijn/ walvis en daarna het varken! Er zijn ook mensen die een varken als huisdier hebben. Praat met de kinderen over het hebben van een varken als huisdier. Zou dat heel anders zijn dan een hond of een poes? Dit boek gaat over een meisje dat een varken cadeau krijgt van haar opa.

2. Vertel dat er veel mensen zijn die geen vlees eten. Dat zijn vegetariërs. Op een dag beslis je vlees te schrappen van je menu. Je doet het uit dierenliefde, of gewoon omdat je vlees niet lekker vindt. Zijn er kinderen in de klas die geen vlees eten? Praat over de redenen die daarvoor kunnen zijn. Wanneer er een gehaktbal op je bord ligt, weet je dan dat het eerst een levend dier is geweest? Weet je wel dat kibbelingen zijn gemaakt van vissen? Waar zijn worstjes eigenlijk van gemaakt? Laat het boek zien en bekijk samen de voorkant. Wat zie je daar gebeuren? Waar zou dit boek over gaan? Dit spannende boek gaat over varkens en worstjes en een gemene opa.

Voorleesfragment: De introductie: p. 9 t/m p. 13 (roze bladzijden) of eerste hoofdstuk "een nieuwe opa" p.14 t/m p. 18